

Ambalajın Süpermarketi

SARTEN AMBALAJ
SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

2018 FAALİYET RAPORU

YÖNETİM KURULUNUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Sarten Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş. Genel Kurulu'na

1. Görüş

Sarten Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, Yönetim Kurulu'nun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun Grup'un durumu hakkında denetlenmiş olan konsolide finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2. Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun "Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları" bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3. Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Grup'un 1 Ocak 2018 - 31 Aralık 2018 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 8 Mart 2019 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4. Yönetim Kurulu’nun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun (“TTK”) 514. ve 516. Maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) II-14.1 No’lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümlerine göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- a) Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.
- b) Yıllık faaliyet raporunu; Grup’un o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtabilecek şekilde hazırlar. Bu raporda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Grup’un gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.
- c) Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:
 - Faaliyet yılının sona ermesinden sonra şirkette meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
 - Şirketin araştırma ve geliştirme çalışmaları,
 - Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, ayni ve nakdî imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Ticaret Bakanlığı’nın ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

5. Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK ve Tebliğ hükümleri çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan finansal bilgiler ve Yönetim Kurulu'nun denetlenmiş olan finansal tablolarda yer alan bilgileri kullanarak yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolarla ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

PwC Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.

Çağlar Sürücü, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 8 Mart 2019

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	1
1.1. Sarten Ambalaj Hakkında	1
1.2. Sarten'in Vizyonu, Misyonu, Değerleri Ve Stratejisi	2
1.2.1. Vizyonumuz	2
1.2.2. Misyonumuz	2
1.2.3. Değerlerimiz	2
1.2.4. Politikalarımız	3
1.2.4.1. Kalite Politikamız	3
1.2.4.2. Çevre Politikamız	3
1.2.4.3. İş Sağlığı Ve Güvenliği Politikamız	3
1.2.4.4. Bilgi Güvenliği Politikamız	3
1.2.4.5. Satınalma Politikamız	4
1.2.4.6. Atık Yönetimi Politikamız	4
1.2.5. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum	5
2. SERMAYE, ORTAKLIK YAPISI VE İŞTİRAKLERİ	5
3. YÖNETİM ORGANİ VE ORGANİSAYON YAPISI	6
3.1. Sarten Yönetim Kurulu	6
3.2. Sarten İcra Kurulu	6
3.3. Sarten Organizasyon Yapısı	7
4. GÖSTERGELER	7
4.1. Başlıca Finansal Göstergeler (TL)	7
4.2. Üretim Göstergeleri	8
4.3. Satış Göstergeleri	8
5. İŞLETME FAALİYETLERİ	9
5.1. Faaliyet Gösterilen Ana İş Kolları Ve Sektörler	9
5.2. Planlanan Önemli Ar&Ge Faaliyetleri İle Yatırım Planları	9
5.3. İşletme Faaliyetleri Ve Faaliyetlere İlişkin Önemli Gelişmeler	9
5.4. Önemli Nitelikte Yeni Ürün Ve Hizmetler Hakkında Bilgi	10
5.5. Diğer Faaliyetler Hakkında Bilgiler	11
5.5.1. Kalite Çalışmalarımız	11
5.5.2. Eğitimlerimiz	12
6. AMBALAJ'A GENEL BAKIŞ	12
6.1. Pazarın Genel Durumu	13
6.2. Ambalaj Sektöründe Yasal Düzenlemeler	13
6.3. Küresel Ambalaj Sektörünün Boyutları	14
6.4. Türkiye'de Ambalaj Sektörü	14
6.5. Türkiye Ambalaj Sektörünün Boyutları	15
6.6. Geleceğe Yönelik Beklentiler	15
7. FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU	16
7.1. Konsolide Finansal Durum Tabloları	17
7.1.1. Varlıklar	17
7.1.2. Kaynaklar	18
7.1.3. Gelir Tablosu	19
7.1.4. Özkaynak Değişim Tablosu	21
7.1.5. Nakit Akış Tabloları	22
7.1.6. Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Notlar	24
8. YÖNETİM KURULU ONAYI	31

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
01.01.2018 - 31.12.2018 DÖNEMİ YILLIK FAALİYET RAPORU

1. GENEL BİLGİLER

Raporun Ait Olduğu Dönem : 01.01.2018 – 31.12.2018 dönemi.
Ticaret Ünvanı : Sarten Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
Ticaret Sicil Numarası : Silivri-95
Merkez Adresi : Semizkumlar Mevkii Edirne Yolu 9.Km Silivri/İstanbul

Şube Adresleri

Merkez Ofis : Ferko Signature Büyükdere Cad. No:175/100 Şişli/İstanbul
Silivri Metal : Edirne Yolu 9.Km.Semizkumlar Mevkii Silivri/İstanbul
Gebze Metal : Barış Mh.Dr.Zeki Acar Cd.No:4 (Tubitak Yanı) Gebze/Kocaeli
Silivri Endpak Metal : Edirne Yolu 9.Km.Semizkumlar Mevkii Silivri/İstanbul
Manisa Metal : OSB 2.Kısım Keçiliköy OSB Mah. Gaziler Cad. No:25 Manisa
Karacabey Metal : İzmir Yolu 1.Km Karacabey/Bursa
Adana Metal : Hacı Sabancı O.S.B. Zübeyde Hanım Cad. No:6 Adana
Sarkap Metal : OSB 2.Kısım Keçiliköy OSB Mah. Gaziler Cad. No:27 Manisa
Ayvalık Metal : İzmir Yolu Üzeri 7.km No:5 Küçükköy Ayvalık/Balıkesir
Çorlu Metal : Saray Cad. Çorlu/Tekirdağ
Manisa Endpak Metal : OSB 2.Kısım 1976 Ada 8 Parsel No:27 Manisa
Manisa EOE Kpk Metal : OSB 2.Kısım Keçiliköy OSB Mah. Güngör Alışır Cad. No:4 Manisa
Petpak Plastik : OSB 2.Kısım Keçiliköy OSB Mah. Gaziler Cad. No:17 Manisa
Gebze Plastik : Barış Mh.Dr.Zeki Acar Cd.No:4 (Tubitak Yanı) Gebze/Kocaeli
Karacabey Plastik : İzmir Yolu 1.Km Karacabey/Bursa
Gemlik Plastik : Umurbey Mah. Eski Orhangazi Cad. No:13/1 Gemlik/Bursa
Gemlik Satış Ofisi : Umurbey Mah. Eski Orhangazi Cad. No:13/1 Gemlik/Bursa

İletişim Bilgileri

Telefon : 0 (212) 275 76 60
Fax : 0 (212) 272 34 17
E-posta adresi : sarten@sarten.com.tr
İnternet Sitesi Adresi : www.sarten.com.tr

1.1. Sarten Ambalaj Hakkında

Metal ambalaj üretimine 15 Mart 1972 yılında Çorlu fabrikasında başlayan Sarten, yıllar içerisinde büyüyen Türkiye pazarında müşterilerinin ihtiyaçları karşılamak üzere yeni fabrikalar açmıştır. Sarten, büyüme stratejisi paralelinde yaptığı yatırımlarla bugün Silivri, Gebze, Karacabey, Gemlik, Manisa, Ayvalık ve Adana yörelerinde toplam 15 fabrikaya sahiptir. Bu fabrika yatırımları, Sarten'in müşteri odaklı stratejisi paralelinde müşterilerin fabrikalarının yoğun olarak kümелendiği bölgelerde yapılmıştır. Sarten'in ürün portföyünde Metal Ambalajlar, Kavanoz Kapakları ve Plastik ürünler yer almaktadır.

Sarten, metal ambalajda konserve, yemeklik yağ, aerosol, zirai ilaç, madeni yağ, boya gibi farklı sektörlerde üretim yapmaktadır.

Firma, plastik ambalajda ise PET, PE ve PP hammaddelerinden yapılan üretimler ile madeni yağ, zirai ilaç (COEX), boya, ketçap (COEX), süt ürünleri, temizlik malzemeleri ve kozmetik sektörlerine hizmet vermektedir.

Gıda sektörünün ihtiyacını karşılamak için 38mm çaptan 100mm çapa kadar çeşitlendirilmiş kavanoz kapakları da Sarten üretim portföyünde yer almaktadır.

Sarten'in yurt dışında tamamı kendi sermayesi ile kurulan şirketleri bünyesinde Rusya ve Hollanda'da 2 ayrı fabrikası bulunmaktadır. Bu fabrikalardan ilki OOO Sarpak Rusya bünyesinde, Nevinominsk'te kurulu aerosol kutu fabrikası, ikincisi de Sarten Packaging Netherlands B.V bünyesinde Roosendaal'da kurulu aerosol kutu fabrikasıdır. Sarten'in Sırbistan'da bu ülkeye ve komşu ülkelere pazarlama amacı ile kurulan bir firması daha bulunmaktadır.

Sürekli insana yatırım yapma politikamız kapsamında yine Silivri fabrikamızda yer alan ve 2008 yılından bu yana devam eden Sarten Akademi, yeni işe alınan personele, mevcut çalışanlara ve müşterilere yönelik eğitimler vermektedir.

Firma'nın yemeklik yağ ambalajı ile başlayan üretim faaliyetleri, konserve, madeni yağ, aerosol, boya, zirai mücadele, kavanoz kapağı, kolay açılır kapak, plastik şişirme, plastik enjeksiyon ve pet şişirme ambalaj kaplarının da dahil edilmesi ile geniş bir müşteri ve pazar potansiyeline ulaşmıştır. Üretiminin ağırlıklı bölümü metal ambalaja yönelik olan Firma'da, 2018 yılı cirosunun %77 oranındaki kısmını metal kutu oluştururken, plastik kutu %15, kavanoz kapak ise %8 oranında pay almıştır. Sektörel olarak ise Firma cirosunun %57'u gıda sektörüne, %22'ü endüstriyel, kalan % 21 ise kozmetik sektörlerine yönelik gerçekleşmiştir.

Firma, iç pazara sunduğu ürünlerin yanı sıra, toplam satışlarının yaklaşık %31'i kadarını da yurtdışına ihraç etmektedir. İhracatta, ağırlıklı olarak aerosol kutu ve konserve kutusu gibi küçük hacimli ambalaj malzemeleri ve kavanoz kapakları konu olmaktadır. Firma'nın ihracatı İsrail, Mısır, Ürdün, Lübnan gibi Ortadoğu ülkelerine, başta İngiltere, Belçika, Hollanda, İsviçre, Fransa, Bulgaristan, Almanya, Macaristan, İspanya, Yunanistan ve Romanya olmak üzere AB ülkelerine, ayrıca Rusya, Ukrayna, Gürcistan ve Beyaz Rusya'ya ve Cezayir, Fas olmak üzere Afrika ülkelerine ve A.B.D gibi ülkelere olmaktadır.

Genel Merkezi İstanbul'da olan Sarten Ambalaj ISO-500 (2017) listesinde, üretimden satışlara göre 111. sırada, ambalaj firmaları arasında ise kendi ürün yelpazesinde ilk sırada yer almaktadır. 1998 Yılında ihracata başlayan Sarten, her yıl ihracat miktarını artırmaktadır. 2017 Yılı ihracat hacmi ile TİM (Türkiye İhracatçıları Meclisi) sıralamasında 184. Sırada yer almaktadır. Metal ve plastik ambalaj sektöründe pazar ve teknoloji lideri olan Sarten, bugün yurtiçinde 15 ve yurtdışında 2 olmak üzere toplam 122.379 m2 kapalı ve 177.769 m2 açık alana sahip 17 fabrikası ile Türkiye ekonomisine değer katmaktadır.

1.2. Sarten'in Vizyonu, Misyonu, Değerleri Ve Stratejisi

1.2.1. Vizyonumuz

Türkiye ve çevresinde, sürekli yatırımlarla büyüyen "Lider Ambalaj Şirketi" olmak.

1.2.2. Misyonumuz

Sürekli gelişen teknolojimiz, eğitimli ve deneyimli kadromuzla kaliteli, hızlı, uygun fiyatlı, çevreci ambalaj çözümleri yaratmak ve bizimle çalışan tüm paydaşlarımıza değer katmak için varız.

1.2.3. Değerlerimiz

Müşterilerimiz

- Müşterilerimizin memnuniyetini her zaman beklentilerinin üzerinde sağlamayı hedefleriz
- Müşterilerimize karşı dürüst, saygılı ve şeffafız

Çalışanlarımız

- En önemli kaynağımız çalışanlarımızdır
- Sürekli gelişim için çalışanlarımıza yatırım yapmak politikamızın ayrılmaz bir parçasıdır.
- Kalitemizin gücü teminatı tüm çalışanlarımızdır

Kalitemiz

- Kalite standartlarımızı ve ürünlerimizin kalitesini geliştirmek konusunda inansa ve teknolojiye sürekli yatırım yaparız.

Teknoloji Ve Yenilikçiliğimiz

- Öncelikli tercih edilen bir ambalaj firması olmak konusundaki vizyonumuza ulaşmak için, yenilikçilik konusunda da liderliğimizi sürdürmek üzere yeni teknolojileri AR-GE merkezimiz ile takip eder, bütçemizden önemli bir payı AR-GE çalışmalarına ayırırız

Çevre Ve Toplum

- Faaliyetlerimizin sürdürülmesinde çevremize, topluma ve insanlığa yararlı olmak için bilinçliyiz ve çabalıyız.

1.2.4. Politikalarımız

1.2.4.1. Kalite Politikamız

En üst seviyede müşteri tatminini, ürettiği ambalajlardaki kaliteyi, verimliliği ve çevreciliği esas almış, bunu müşteri ve çalışanlarına yansıtmayı amaç edinmiştir. Kalite müşterinin güven ve tercihinin kazanmaktır. Kalite sorumluluğunun Sarten’de herkesin işi olduğunu kabul ederiz. Kaliteli ürünlerin kaliteli insanlar tarafından üretileceği inancı ile eğitime öncelik vermek temel hedef olarak benimsenmiştir.

Sektörün lider ve öncü firması olarak ürün ve hizmetlerimizde standartları belirleyici rolümüzü, müşterilerimizin ürünlerini rekabetçi, sağlıklı ve güvenilir şekilde pazara sunmalarında en yüksek faydayı sağlamak için kullanırız. Bunu gerçekleştirirken maliyetlerimizi düşürmeyi, büyümemizi sürdürülebilir kılmayı, ortak geleceğimizi güven altına almayı hedefliyoruz.

Şirket vizyonu doğrultusunda, toplam kalite felsefesini esas alan ve takım ruhuna önem veren çalışmalar ile örnek alınan rekabetçi süreçler oluşturmayı ve yönetmeyi hedeflemektedir. Sonuç odaklı, değer yaratan, toplumsal sorumluluğu ve marka değeri yüksek bir şirket için sürekli iyileştirme çalışmalarının etkin bir şekilde yürütülmesi, bunun için sistemler kurulması şirketin önceliklerindendir.

1.2.4.2. Çevre Politikamız

Faaliyetlerimizin, hammadde girişinden, ürün sevkiyatına kadar, tüm aşamalarında sürdürülebilir çevre için çalışmayı hedefleyen bir kuruluş olarak;

- Uygunluk yükümlülüklerimizi yerine getirmeyi,
- Kirliliği kaynağında önlemeyi,
- Faaliyetlerimiz kaynaklı atıkları ve doğal kaynak kullanımını azaltmayı,
- Çevrenin korunmasını,
- Çevre Yönetim Sisteminin sürekli iyileştirilmesini,

beyan ve taahhüt ederiz. Tesislerimizde görev yapan tüm yöneticilerimiz ve çalışanlarımız çevre politikamızın uygulanması, toplumsal sorumluluklarımızın yerine getirilmesi ve çevre bilincinin geliştirilmesi konularından sorumludur.

1.2.4.3. İş Sağlığı Ve Güvenliği Politikamız

Sarten olarak, güvenli, sağlıklı, eğlenceli, destekleyici ve her türlü ayrımcılıktan uzak bir çalışma ortamı sağlamak öncelikli görevimizdir. Bu alandaki performansımızı sürekli olarak geliştirmek amacıyla programlar yürütmekte ve kaydedilen ilerlemeyi sürekli olarak takip etmekteyiz.

1.2.4.4. Bilgi Güvenliği Politikamız

Sarten Ambalaj A.Ş. ("Sarten") Yönetimi, organizasyonun sorumluluğu altında bulunan bilgileri korumak için güvenlik önlemlerini yerine getirmenin önemini ve ihtiyacını vurgular. Çok gizli ve gizli şirket bilgisinin yetkilendirilmiş kullanıcıların kullanımına sunulması için gerekli önlemlerin alınmış olması şarttır. Teknik

yollarla elde edilebilen güvenlik seviyesi sınırlıdır, dolayısıyla uygun yönetim, iş akışları ve prosedürler ile desteklenmelidir.

Sarten, bilgi varlıklarının ve bilgi sistemlerinin gizliliğinin, bütünlüğünün ve erişilebilirliğinin korunmasını, “Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi” olarak tanımlar. Bilgi varlıklarının korunmasına yönelik olarak her varlık üzerinde gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik değerlendirmesi yapılmaktadır.

Gizlilik: Bilginin sadece yetkili kişiler tarafından erişilebilir olmasını ifade etmektedir. Bütünlük: Bilginin doğruluğunu ve tamlığını olumsuz etkileyecek değişikliklere karşı korunmasını ifade etmektedir. Erişilebilirlik: Bilginin yetkili kullanıcılar tarafından gerektiğinde erişilebilir olmasını ifade etmektedir.

Bilgilerin gizliliği, bütünlüğü ve erişilebilirliği, Sartan’ın BGYS temel hedeflerinden birisidir. Hedeflenen BGYS sonuçlarına ulaşmak için Sartan Yönetimi, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Standardı’na uyumlu olmayı sağlar. Şirketteki tüm iş birimleri ve ilgili taraflar, gerçekleştirdikleri faaliyetlerinde bu ilkelere dikkat edeceklerdir. Tüm Sartan personeli ve üçüncü taraf personel, her seviyeden, bilgi güvenliği sistem gereksinimlerini yerine getirmekte ve sistemin etkinliğini artırmak için faaliyetler yürütmektedir.

Sartan Yönetimi, Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi açısından sürekli iyileştirme ve iş sürekliliğinin sürdürülmesini ve yönetilmesini sağlar.

1.2.4.5. Satınalma Politikamız

- Faaliyette bulunduğu ülkelerin yasalarına uyma,
- Yolsuzlukla mücadele konusunda (rüşvetin ve kara paranın aklanmasının önlenmesi vs.) Gerekli tedbirleri almayı ve hiçbir zaman rüşvet veya benzeri yasa dışı bir ödemeye doğrudan veya dolaylı olarak karışmama,
- Kaydı olmayan, gizli para fonları ya da varlıkları tutmama,
- Sadece iş amaçlarına yönelik olarak ağırlamalar yapmayı, maddi değer taşımayan ve sürekli olmayan hediyeler verme ve kabul etme,
- Kişisel çıkarların, şirket menfaatleri ve şirkete bağlılıkla çatıştığı durumlardan kaçınma,
- Aracı kuruluşlar ve danışmanlar da dâhil olmak üzere, mal ve hizmet temin eden kişilere ödeyeceği hizmet veya ürün bedellerinin, satın aldığı mal veya hizmet ile ölçülü ve sadece bunların karşılığı olmasını temin etme,
- Yeni alanlarda önemli yatırımlar yapmadan önce, mevcudiyetinin ve faaliyetlerinin muhtemel etkilerini değerlendirme,
- Tedarikçilerimizi ihtilaflı metaller kullanmamaya teşvik ve talep etmek. Demokratik Kongo Cumhuriyeti (DRC) ve çevre ülkelerden tedarik edilen ve ihtilafa katkıda bulunan “ihtilaflı metal ve mineralleri” (Tantal, Tungsten, Kalay, Altın) ürünlerimizde bulundurmamaya kararlıyız. Tedarikçilerimiz bu metallerin ihtilaflı olmadığını belgelendirmelidirler.
- Karton, mukavva ambalajlarımızın etkisini minimize etmek için optimizasyonu; 2020 yılına kadar kağıt ve ambalajlarımızın tamamını geri dönüşümlü malzemeden veya ihtilaflı ve sorunlu kaynaklar yerine sertifikalı, sürekliliği yönetilen kaynaklardan temin etmek,
- Şirket politikaları ile uyumlu Satın alma politikaları oluşturma,
- Yukarıda sayılan ilkelerine aykırı davranabilecek iş ortakları ve tedarikçiler ile çalışmama, yürütülen tüm faaliyetlerde ilke edinilmiştir.

Sartan ilkelerini zaman içerisinde tekamül eden yaşam koşullarına göre geliştirmeyi, çağdaş toplumun bir parçası olarak faaliyetlerine devam etmenin kaçınılmaz bir şartı olarak görmektedir.

1.2.4.6. Atık Yönetimi Politikamız

Sartan Ambalaj Sanayi olarak; hammadde girişinden, nihai ürün sevkiyatına, pazarlama aşamasından, müşteri memnuniyeti ziyaretlerine kadar her aşamada;

- Üretim, kullanım, geri kazanım veya bertaraf aşamalarında çevre ve insan sağlığına en az zarar verecek şekilde ürünlerin tasarlanması,
- Daha dayanıklı, yeniden kullanılabilir ve geri dönüştürülebilir ürünlere odaklanan teknolojiler ile atık üretimine ve atık içerisinde bulunan zararlı maddelere yönelik, ürün çevresel tasarım yaklaşımının oluşturulması suretiyle önlenmesi ve azaltılması,

- Atık üretiminin kaçınılmaz olduğu durumlarda atıkların; yeniden kullanımı, geri dönüşümü ve ikincil hammadde elde etme amaçlı diğer işlemler ile geri kazanılması, enerji kaynağı olarak kullanılması veya bertaraf edilmesi,
- Doğal kaynak ve enerji kullanımının azaltılmasına yönelik olarak geri kazanılmış ürünlerin kullanılması,
- Atıkların kaynağında ayrı toplanması, geçici depolanması, taşınması ve işlenmesi sırasında su, hava, toprak, bitki, hayvan ve insanlar için risk yaratmayacak, gürültü, titreşim ve koku yoluyla rahatsızlığa neden olmayacak, doğal çevrenin olumsuz etkilenmesini önleyecek ve böylece çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek yöntem ve işlemlerin kullanılması,
- Farklı türdeki atıkların kaynağında/üretildikleri yerde diğer atıklarla karıştırılmaksızın, sınıflandırılarak ayrı toplanması,
- Atık yönetimi konusundaki en temel görevimizdir.

1.2.5. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum

SARTEN markasının bir dünya markası olması yolunda 2014 yılı nisan ayında başlattığımız Turquality Marka Desteği Projemiz başarıyla devam etmektedir. Markamız 2018 yılı itibariyle teşvik programının Turquality segmentine yükselmiştir ve faydalanabileceği teşviklerin tutarları çoğu limitsiz olmak üzere artmıştır. Turquality'e yükselme sürecinde yurtdışı hedef pazarlar ve müşteriler baz alınarak 5 senelik stratejik plan güncellenmiştir.

5'er senelik yapılan stratejik planlarlar kapsamında ele alınan ana konu başlıkları şöyledir:

- 1- Kurumsal Yönetim Alt Yapısının Kuvvetlendirilmesi
- 2- İnsan Kaynakları Alt Yapısının Kuvvetlendirilmesi
- 3- Tedarik Zinciri Alt Yapısının Kuvvetlendirilmesi
- 4- Bilgi Teknolojileri Alt Yapısının Kuvvetlendirilmesi
- 5- Yeni Ürün Geliştirme
- 6- Markanın Konumunun ve Stratejisinin Geliştirilmesi ve Etkin Yönetilmesi
- 7- Hedef Pazarlarda Penetrasyon Etkinliğinin Artırılması ya da Yeniden Yapılandırılması

Yukarıda listelenen tüm kuvvetlendirme alanlarında çalışmalar düzenli olarak yapılmaktadır. Markanın kurumsal yönetimi sürekli iyileştirmelerle devam etmektedir. Bu proje ile Sarten kurumsal yönetim ve operasyonel iyileştirmeler ile birlikte yurtdışı pazarlara odaklanmaktadır. 2014 yılında ilk üyelik tarihinde taahhüt edilen ve yukarıda listelenen tüm projeler tamamlanmıştır.

2. SERMAYE, ORTAKLIK YAPISI VE İŞTİRAKLERİ

Ortağın;	Sermaye Payı / Oy Hakkı					
Ticaret Unvanı/ Adı Soyadı	Son Genel Kurul Toplantısı		Son Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı		Son Durum	
	26.03.2018		-		31.12.2018	
	(TL)	(%)	(TL)	(%)	(TL)	(%)
Sarpay Ambalaj Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	89.505.000	85	-	-	89.505.000	85
Mitsui & Co., Europe plc	15.795.000	15	-	-	15.795.000	15
TOPLAM	105.300.000	100	-	-	105.300.000	100

Sarten ortaklık yapısı içinde imtiyazlı pay mevcut değildir.

Sarten Ambalaj'ın doğrudan pay sahibi olduğu 2 bağlı ortaklığı bulunmaktadır. Söz konusu bağlı ortaklıklar Sarıbekir Holding A.Ş. ve Sarten Europe Holding B.V.' dir.

Sarten Ambalaj'ın ayrıca, Sarıbekir Holding'in %100 bağlı ortaklıkları olan Rusya'daki OOO Sarpak ile Sırbistan'daki Sarten Ambalaza DOO ve Sarten Europe Holding B.V.'nin Hollanda'daki Sarten Packaging Netherlands B.V. şirketlerinde dolaylı payı söz konusu olmaktadır.

Sarten Ambalaj'ın yukarıda adı geçen beş şirkete iştirak oranları, şirketlerin toplam sermayeleri ve faaliyet konuları özet olarak aşağıdaki şekilde verilmiştir.

ORTAKLIK ADI	FAALİYET KONUSU	SERMAYESİ	İŞTİRAK ORANI (%)
Sarıbekir Holding A.Ş.	Şirket kurmak ve yönetmek	4.500.000 TL	99,99
OOO Sarpak - Rusya	Ambalaj Üretimi	70.000.000 RUB	99,99
Sarten Ambalaza DOO - Sırbistan	Ambalaj Ürünleri Satış ve Pazarlama	1.000 EUR	99,99
Sarten Europe Holding B.V.	Şirket kurmak ve yönetmek	10.000 EUR	100
Sarten Packaging Netherlands B.V.	Ambalaj Üretimi ve Satışı	10.000 EUR	100

3. YÖNETİM ORGANI VE ORGANİZASYON YAPISI

3.1. Sarten Yönetim Kurulu

Sarten Yönetim Kurulu	
Ad Soyad	Görevi
Mustafa Zeki Sarıbekir	Yönetim Kurulu Başkanı
Mustafa Yusuf Sarıbekir	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Didem Zeynep Oğuz	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Zeren Sarıbekir Güzelbahar	Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı
Makoto Murase	Yönetim Kurulu Üyesi
Takeshi Hokari	Yönetim Kurulu Üyesi

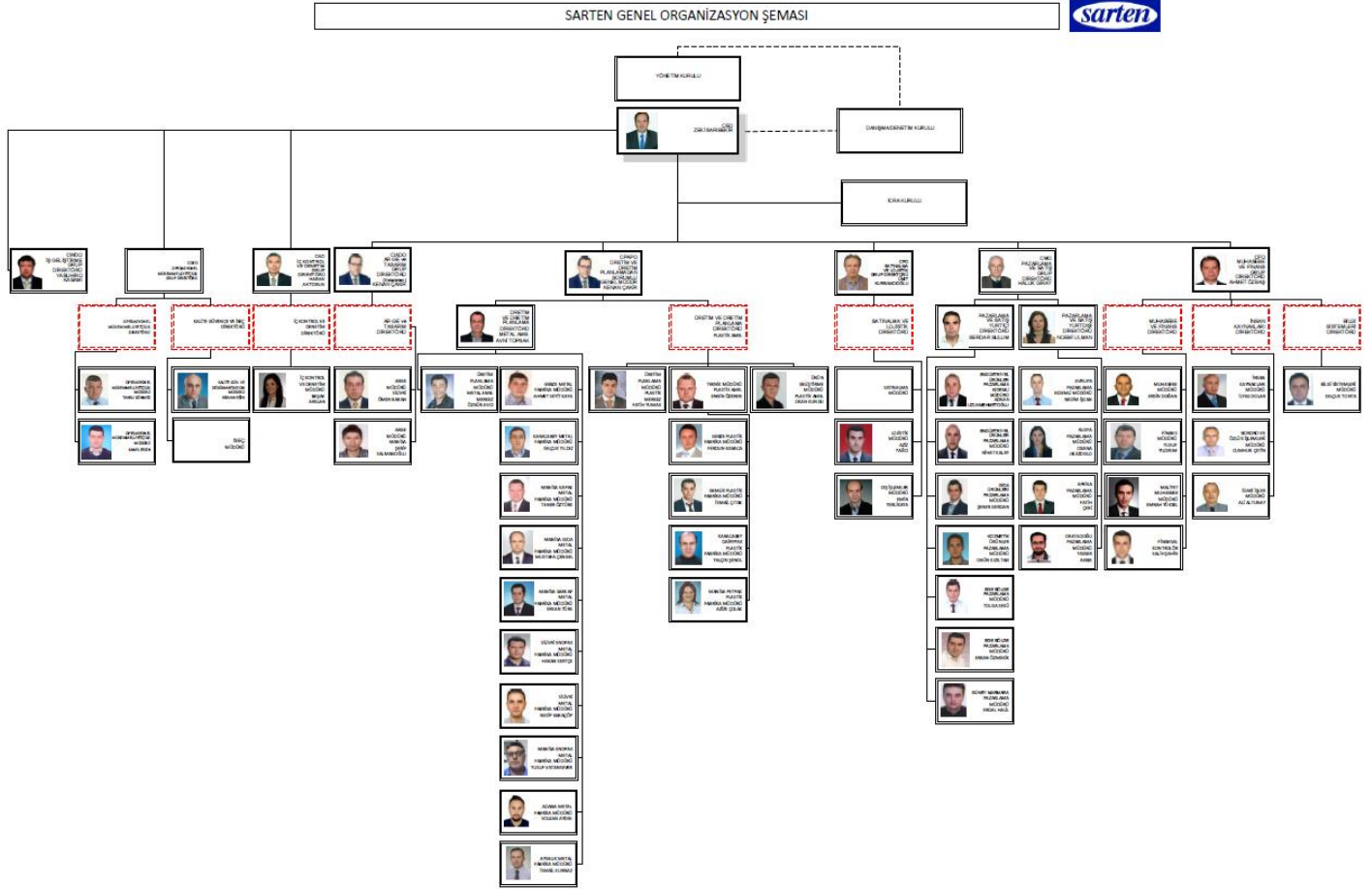
3.2. Sarten İcra Kurulu

Sarten İcra Kurulu	
Ad Soyad	Görevi
Mustafa Zeki Sarıbekir	İcra Kurulu Başkanı
Ahmet Özbaş	Muhasebe ve Finans Grup Direktörü
Haluk Giray	Pazarlama ve Satış Grup Direktörü
Ümit Kurbancıoğlu	Satınalma ve Lojistik Grup Direktörü
Veli Kenan Çakır	Üretim ve Üretim Planlamadan Sorumlu Genel Müdür
Yasuhiro Kasami	İş Geliştirme Direktörü

3.3. Sarten Organizasyon Yapısı

2018 Yılı ortalama çalışan sayımız 2.776 kişidir.

Sarten'in 2018 yılına ait organizasyon yapısı aşağıdaki gibidir.

4. GÖSTERGELER

4.1. Başlıca Finansal Göstergeler (TL)

2016			2017			2018		
Özkaynaklar	Satış	Ebitda (FAVÖK)	Özkaynaklar	Satış	Ebitda (FAVÖK)	Özkaynaklar	Satış	Ebitda (FAVÖK)
237.235.020	908.042.202	150.705.697 16,60%	288.255.601	1.172.752.546	181.696.617 15,49%	341.230.436	1.684.848.555	334.046.102 19,83%
İhracat	Y.İçi Alım	Y.Dışı Alım	İhracat	Y.İçi Alım	Y.Dışı Alım	İhracat	Y.İçi Alım	Y.Dışı Alım
254.646.419	399.372.549	206.724.075	336.026.812	600.127.568	277.477.055	564.615.861	838.054.851	349.921.677

(*) Göstergelerdeki değerler V.U.K. hükümlerine göre oluşan değerlerdir.

4.2. Üretim Göstergeleri

	2016	Hammadde	2017	Hammadde	2018	Hammadde
	Adet	Ton	Adet	Ton	Adet	Ton
Metal Ürünler	1.679.739.286	140.091	1.931.974.808	154.443	1.965.778.303	155.824
Plastik Ürünler	245.800.678	18.452	265.150.797	19.662	252.095.920	19.551

4.3. Satış Göstergeleri

CİRO TL					
İç Pazar			2016	2017	2018
	Metal Ürünler				
		Ciro	484.304.799	596.977.923	806.231.371
		Adet	662.672.755	701.990.675	703.502.817
	Kavanoz Kapak				
		Ciro	45.042.265	63.775.184	75.550.999
		Adet	450.340.209	542.562.261	432.647.315
	Plastik Ürünler				
		Ciro	138.637.369	176.018.009	237.947.851
		Adet	229.339.029	248.121.035	239.622.981
Toplam İç Pazar					
		Ciro	667.984.432	836.771.116	1.119.730.221
		Adet	1.342.351.993	1.492.673.971	1.375.773.113
İhracat					
	Metal Ürünler				
		Ciro	193.110.834	271.792.741	448.377.930
		Adet	343.219.004	414.417.725	407.780.288
	Kavanoz Kapak				
		Ciro	18.211.573	28.339.064	54.232.828
		Adet	199.554.232	269.486.838	387.074.870
	Plastik Ürünler				
		Ciro	4.886.036	5.667.774	6.679.512
		Adet	12.689.846	13.040.805	9.837.415
Toplam İhracat					
		Ciro	216.208.443	305.799.579	509.290.270
		Adet	555.463.082	696.945.368	804.692.573
ÜRÜNLER CİRO TOPLAMI			884.192.875	1.142.570.695	1.629.020.491
DİĞER SATIŞ VE GELİRLER TOPLAMI			23.849.327	30.181.851	55.828.063
TOPLAM SATIŞLAR			908.042.202	1.172.752.546	1.684.848.555

(*) Göstergelerdeki değerler V.U.K. hükümlerine göre oluşan değerlerdir.

5. İŞLETME FAALİYETLERİ

5.1. Faaliyet Gösterilen Ana İş Kolları Ve Sektörler

a) Teneke Ürünler (Metal Ambalaj)

Sarten Ambalaj tarafından üretilen teneke ürünler; konserve, bitkisel yağ, aerosol, zirai ilaç, madeni yağ, boya gibi farklı sektörler için üretilmektedir. Teneke ürün çeşitleri arasında kavanoz kapakları ve kolay açılır kapaklar da yer almaktadır. Müşteri taleplerine göre model kutu üretimi de gerçekleştirilmektedir. Teneke ürünlerde, gıda kutuları ciroda önemli bir pay alırken, kozmetik ve endüstriyel ürünler kutuları bunu takip etmektedir.

b) Plastik Ürünler

1992 yılında plastik ambalaj üretimine başlayan Sarten Ambalaj, zirai ilaç, ketçap şişesi, peynir kapları, motor yağları için plastik şişeler ve muhtelif hacimlerde plastik şişe üretimi yapmaktadır. Plastik ana ürün grupları plastik şişirme ambalajlar, plastik enjeksiyon kapakları ve pet ambalajlardan oluşmaktadır. Plastik ambalajda cironun önemli bir kısmını gıda sektörüne yönelik kutular, madeni yağ, zirai mücadele ilaçları ve boya kutuları oluşturmaktadır.

Sarten Ambalaj kalite, çevre, iş ve işçi emniyeti ve güvenliği konularında iyi bir yönetim hedeflemektedir. Firma'nın tesislerinin tümünde akredite olmuş ISO 9001 kalite yönetim sertifikası ile ISO 27001, Silivri, Gebze, Gemlik, Karacabey Teneke, Manisa Teneke, Manisa Petpak ile Merkez Ofis'te ISO 14001 çevre ve Karacabey Yerleşke, Adana, Manisa, Petpak, Gebze Yerleşke, Sarkap Kavanoz Kapak, Silivri Yerleşke tesislerinde FSSC 22000 gıda güvenliği standartlarına uygun çalışma sahaları bulunmaktadır.

Özetle ürünlerimiz Gıda, Kozmetik ve Endüstriyel olarak üç ana segmentte toplanmaktadır.

5.2. Planlanan Önemli Ar&Ge Faaliyetleri İle Yatırım Planları

2017 yılında Hollanda Roosendaal'da Sarten Packaging Netherlands B.V unvanıyla aerosol kutu üretimine başlayan fabrikamıza 2018 yılı içerisinde ikinci bir üretim hattı yatırımı planlanmıştır.

2017 yılında Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılan değerlendirme sonucunda Ar-Ge Merkezi ünvanını almaya hak kazanan firmamız Bakanlığın desteklemiş olduğu Ar-Ge projelerine devam etmektedir.

5.3. İşletme Faaliyetleri Ve Faaliyetlere İlişkin Önemli Gelişmeler

- 1- Şirket aleyhine açılan ve şirketin mali durumunu ve faaliyetlerini etkileyebilecek nitelikteki dava/davalar yoktur.
- 2- Mevzuat hükümlerine aykırı uygulamalar nedeniyle şirket ve yönetim organı üyeleri hakkında uygulanan idari veya adli yaptırımlar yoktur.
- 3- Yıl içerisinde 26.03.2018 tarihinde olağan genel kurul toplantısı yapılmıştır. Olağan genel kurul kararları www.sarten.com.tr internet sitesinde yer almaktadır.
- 4- Şirket yıl içinde 820.119 TL bağışta bulunmuştur.
- 5- Şirket merkez ofisimiz Ferko Signature Büyükdere Cad. No:175/100 Şişli-İstanbul adresine taşınmıştır.
- 6- Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılan değerlendirme sonucunda 24.03.2017 tarihinden itibaren 417. Ar-Ge Merkezi ünvanını almaya hak kazanmış olan firmamız 2018 yılı içerisinde T.C.Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü Ar-Ge Merkezi Değerlendirme ve Denetim Komisyonunun yaptığı incelemeler ve değerlendirmeler sonucunda 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge Merkezlerine sağlanan teşvik ve muafiyetlerden yararlanmaya devam etmesi uygun görülmüştür.

7- Şirket' in ilişkili taraflarla yapmış olduğu faaliyetler:

UNVAN	SATIŞLAR TL	ALIMLAR TL
SARTEN BULGARİA OOD	29.514.135	6.820.112
OOO "SARPAK"	26.193.795	
SARTEN PACKAGING NETHERLANDS B	34.050.207	
S.C.SARTEN AMBALAJ S.R.L.	8.199.725	347.036
SARTEN AMBALAZA DOO	3.817.627	41.656
3Z GAYRİMENKUL YATIRIMLARI A.Ş	26.400	10.267.904
SARPAY AMBALAJ SANAYİ VE TİCAR	16.047	
SARİBEKİR HOLDİNG A.Ş.	7.200	
PETPAK PAZARLAMA A.Ş.	4.260	
MITSUI CO.LTD.		4.218.090
SİLİVRİ TURİZM PETROL TEKS.TİC.A.Ş.		2.807.224
OOO SARTEN UPAKOVKA		78.797

8- Kar Dağıtımı, Şirket Esas Sözleşmesinin 29.Maddesi gereğince dağıtılabılır karın % 20'si oranında ve ortakların "hisseleri nispetinde" yapılacaktır.

9- Yönetim kurulu ve üst yönetime sağlanan haklar toplamı 3.884.914 TL'dir.

10- Şirket 2018 yılında 5'i yurtiçi, 13'ü yurtdışı olmak üzere 18 adet fuara katılmıştır.

5.4. Önemli Nitelikte Yeni Ürün Ve Hizmetler Hakkında Bilgi

Sarten Ambalaj bünyesinde yer alan Silivri ve Manisa Ar-Ge departmanları, Firma'nın yurt içi ve yurt dışı fabrikalarının yeni yatırımları, kutu üretim ve matbaa makinesi bakımları, kapasite ve verimliliklerinin artırılması gibi işlevlerinin yanında pazarlama birimleri ve müşteriler ile ortak çalışarak yeni ambalaj projelerin üretiminin üzerinde çalışmaktadır.

Firma'nın hizmet verdiği tüm sektörlerdeki müşterilerin ürünleri gıda marketlerinde, kozmetik mağazalarının raflarında, yapı marketlerinde ve akaryakıt istasyonlarında yer almakta olduğundan yoğun rekabet ortamında görsellik ön plana çıkmaktadır. Ambalaj sektöründe görsellik matbaa makinelerindeki baskı teknolojisi ile yakından ilişkilidir. Bu nedenle, Sarten Ambalaj matbaa yatırımlarını güncel teknolojiyi takip ederek yapmaktadır.

Sarten Ambalaj, aynı zamanda, kutu üretiminde de şeklen bazı değişiklikler yapabilecek teknolojiye sahiptir. Firma'nın kısa bir süre önce piyasaya sürdüğü şekilli aerosol kutuları Türkiye'de üretilmeyen bir ürünün farklı versiyonlarının ulusal pazara sunulması, raflarda dikkat çekici bir görselliğe sahip olması ve bayanların diğer kutulara göre şekilli aerosol kutuları daha fazla tercih etmesi sonucunda iç ve dış pazarlarda önemli bir pazar payı almıştır.

Teneke ve plastik ambalajlarda müşterilerin sağlamlık, dayanıklılık, görsellik ve ekonomik avantaj getirecek çözüm beklentilerine paralel olarak Silivri Ar-Ge merkezi plastik kalıp üretimi konusunda da en yeni teknolojilere sahip bulunmaktadır. Yeni kalıp üretiminde en önemli kriterlerden birisi de hammadde kullanımlarının en optimum düzeyde kullanımını sağlamaktır. Bu bağlamda Firma, süt, peynir, zeytin, ketçap gibi gıda ürünleri ve temizlik malzemelerine yönelik ekonomik avantajlı ambalajlar sunmaktadır.

Sarten Ambalaj'ın birçok global üreticinin bulunduğu madeni yağ sektörüne yönelik de yenilikçi ürünleri mevcuttur. Türkiye'de ilk kez boşalırken hava almayan plastik madeni yağ ambalajı üretimini sağlayan Firma'nın bazı global müşterilerinin Türkiye pazarında Sarten Ambalaj'dan tedarik ettiği ambalajlar söz konusu müşterilerin yurtdışındaki grup firmalarından da talep görmektedir.

5.5. Diğer Faaliyetler Hakkında Bilgiler

5.5.1. Kalite Çalışmalarımız

2018 yılında kalite çalışmaları aşağıdaki başlıklar adı altında toplanabilir,

- **Kalite Sistem Belgelendirmesi**
Mevcut ISO 9001, ISO 14001, ISO 27001 belgeleri yenilenmiştir. Gemlik fabrikası haricinde tüm fabrikalarda FSSC 22000 belgesi alınmıştır. SEDEX denetimlerinin kapsamı genişletilerek fabrikaya çıkarılmıştır.
- **Yalın Üretim / Yönetim**
Yalın Üretim kapsamında Petpak Fabrikamızda Sarten Üretim Geliştirme Sistemi adı altında 2020 yılını hedefleyen bir TPM programı üst yönetimin desteği ile sürdürülmektedir. Ayrıca Silivri fabrikamızda Japon JMAC uzmanları ile birlikte bir pilot TPM çalışması başlatılmış, bu çalışma kapsamında tüm fabrikalardan ilgili kişilerinde katılımı sağlanmıştır.
- **Kalite Eğitimleri**
Öncelikle Metal Ambalaj Fabrikalarımızda tüm mavi yakalı personele yönelik uygulamalı ve bire bir kalite eğitimleri devam ettirilmektedir. Operatörler eğitimlerin ardından sınavdan geçirilerek eğitim etkinliği kontrol edilmektedir. Ayrıca bu eğitim farklı unsurlarla kalite ve posta başı-usta seviyesinde de verilmektedir.
Değişen ihtiyaçlara göre kalite eğitim programı revize edilerek zenginleştirilmiştir. Tüm fabrikalarda şikâyet yönetimi, kök neden analizleri, iade yönetimi konuları başta olmak detaylı eğitimler verilmiştir.
- **Müşteri Memnuniyeti**
Pazarlama departmanı ile birlikte kalite departmanının müşterilere yaptığı ziyaretlerin sayısı arttırılmıştır. Kalite departmanının da oluşturulan bir ekip ile müşteriler ziyaret edilerek her yıl yıl uygulanan anketlere ek olarak yüz yüze konuşmalarla müşteri memnuniyetleri bölgeler bazında ölçülerek değerlendirmeye alınmıştır.
- **Kalite Yazılımları**
SAP QM kalite modülü yanı sıra devreye sokulan QDMS kalite dökümantasyon yazılımı ile ilgili kurulum aktif halde kullanılmaktadır. Müşterinin sesi adlı şikâyet yönetimi uygulaması QDMS üzerinden çalıştırılmaktadır.
- **Tedarikçi Denetimleri ve Performans takibi**
2018 yılı itibari ile bizim açımızdan kritik öneme sahip tedarikçilere denetim gerçekleştirilmiştir. Denetimler Tedarikçi Denetim sistematığına uygun olarak yapılmaktadır. Denetim sonucunda firmalara talimat doğrultusunda bir puanlama yapılmakta ve iş ortaklarımızın bizimle birlikte gelişmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca denetleme yapılmayan tedarikçiler "Tedarikçi anketi"yle değerlendirilmektedir. Tedarikçilerin performansları SAP üzerinden alınan verilerle ölçülmektedir.
- **Fabrika Performans Takibi**
Fabrika performans takipleri fabrikalarda yapılan toplantılarla gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, 2 hafta da bir Merkez Ofiste şirket üst yönetiminin katılımıyla tüm fabrikaların kalite performansları ve gelişmeler değerlendirilip konu ile ilgili kararlar alınmaktadır. Gerek görüldüğü durumlarda bu toplantılar fabrikalarda da gerçekleştirilmektedir.
- **Proses FMEA ve İstatistikî Proses Kontrol**
Fabrikalarımızda risk tabanlı bir proses çalışması yürütülmektedir. Bu kapsamda proses FMEA çalışmaları ve ilgili iyileştirmeler, İPK uygulamaları yürütülmektedir. Ayrıca proseslerin kabiliyetlerinin irdelenmesi gerektiğinde Cp,Cpk analizleri yapılarak konu değerlendirilmektedir.
- **Kalite Kontrolden Proses Kontrole**
Üretimde kalite hatalarının kontrolü ve yakalanması için operatörlerin sorumluluklarının artırılması, organizasyonel değişikliklerin gerçekleştirilmesi kontrol yöntemlerinin gözden geçirilmesi çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışma çerçevesinde eğitimler ve yeni sorumluluklar verilmiştir. Amaç üretim operatörlerinin kalite farkındalığını arttırmak, üretirken kaliteyi sağlamak, denetim etkinliğini yükseltmektir.

- **Yaşam Döngüsü Analizi**

Döngüsel ekonomi yaklaşımı çerçevesinde ürün ve proseslerin çevresel etkileri AB mevzuatında ağırlıklı bir yer tutmaya devam etmektedir. MPE (Metal Packaging Europe) ile 2018 yılı içerisinde ürün yaşam döngüsü analizi konusunda görüşmeler gerçekleştirilmiştir. 2019 yılı içerisinde alınan bir yazılım ile bu çalışmalara başlanılmıştır.

- **Ürün Çevre Ödülleri**

2018 yılında Gebze Plastik fabrikamızda POAŞ ile birlikte geliştirilen 20lt plastik bidon tasarım ve proses iyileştirmeleri nedeniyle Çevko çevre ödülü ve ISO çevre 3. Ödülüne layık görülmüştür. Aynı ürün Ambalajın Ayyıldızları ve WIPO (Dünya Ambalaj Birliği) tasarım ödüllerini de almaya hak kazanmıştır.

5.5.2. Eğitimlerimiz

2018 Yılında Gerçekleştirdiğimiz Eğitimler:

Kalite Eğitimleri
Üretim Teknikleri Eğitimleri
İş sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri
Yalın Üretim Eğitimleri
Yasal Mevzuat Eğitimleri
Yönetim Becerileri

	Eğitim Alan Kişi Sayısı	Verilen Toplam Eğitim Sayısı	Adam Başı Eğitim Saati
TOPLAM	25.209	1.478	2,03

6. AMBALAJ'A GENEL BAKIŞ

Ambalaj, üretilen ürünleri sürdürülebilir şekilde saran, saklayan, stoklayan, taşıyan ve satan bir sınai ürün olarak tanımlanmaktadır. İster tarım, isterse imalat sanayinin diğer dallarında olsun çeşitli sektörlerde üretilen ürünlerin ambalajın tanımındaki işlevleri gerçekleştirebilmesi için bir ambalaja gereksinimi vardır. Bu yönüyle irdelendiğinde ambalaj, tüm imalat sanayilerinde bir lokomotif görevi görür.

Ambalaj üretimi alt gruplar bazında kâğıt, karton, oluklu mukavva, metal, plastik, ahşap ve cam ambalaj olarak sınıflandırılmaktadır. Malzeme çeşitliliği, ambalajların pek çok farklı ürün ve fonksiyonda kullanımına olanak vermektedir. Taşıma paletlerindeki dayanıklılığı ile ahşap yoğun olarak kullanılırken, işlenmesi kolay oluklu mukavva ambalajlardan genellikle dış ambalaj olarak yararlanılmaktadır. Taşıma, depolama kolaylıkları ve raf ömrü uzunluğu ile metal ambalajlar, baskıya elverişli olması ve kolay şekil verilebilmesi ile plastik ambalajlar ön plana çıkmaktadır.

Ambalaj ürünleri ağırlıklı olarak gıda, kimya, perakende satış sektörleri ve evsel tüketimde kullanılmaktadır. Ambalaj üretiminin WPO - Dünya Ambalaj Örgütü tarafından açıklanan sektörel bazda dağılımına bakıldığında, yaklaşık %50'sinin günlük ihtiyaç maddeleri arasında büyük paya sahip olan gıda ürünleri, %20-30'unun diğer gıda dışı tüketim malları ve kalan %20-30'unun ise endüstriyel ambalajlar olduğu görülmektedir.

Ambalaj Sanayicileri Derneği'nin yayınlamış olduğu "Türkiye Ambalaj Sanayi 2017 Raporu" ndan alınan önemli değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

6.1. Pazarın Genel Durumu

Ambalaj çok özetle üretilen ürünleri sürdürülebilir şekilde saran, saklayan, stoklayan, taşıyan ve satan bir endüstriyel ürün olarak tanımlanabilir. Ambalaj sektörünün gelişmişliği ve kişi başına ambalaj tüketimi genel olarak "yaşam standardı ve ekonomik faaliyetlerin göstergesi" olarak da değerlendirilmektedir.

Türkiye'de mevcut ve son yıllarda gelişme eğilimi gösteren sanayi dallarında üretilen çeşitli tarım ve gıda ürünleri ile diğer gıda dışı ürünlerin amaca yönelik pazarlanmasında, özellikle ihraç mallarında ambalaj giderek çok önemli bir yer tutmaktadır. Bu arada, son birkaç yıldır, içindeki nihai ürünün bağlı bulunduğu üretim sektörlerinde yaşanan ekonomik durgunluk her ne kadar ambalaj sektörüne de yansımış bulunmakta ise de ülkede ambalajda gelişmeler, kalite artırma çalışmaları, kullanılan ana ve yardımcı maddelerde uygulanmaya başlayan rasyonalizasyon ve çevreye uyum önlemleri dünya pazarlarında, özellikle gelişmiş ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de devam etmektedir. Hatta imalat sanayi yeni üretim tesisleri kazandıkça Türkiye Ambalaj Sektörü de yeni talepleri karşılamak için ekonomisi gelişmiş ve göreceli olarak ambalaj pazarı doyuma ulaşmış AB ülkelerinde olduğundan daha hızlı bir gelişme göstermektedir.

Son on beş yılda kişi başına isabet eden ortalama gelirdeki artışlar nedeni ile yaşam standartlarında önemli değişimler yaşanmaktadır. Büyüyen şehirleşme trendi, ortalama ömrün uzaması, kadın nüfusun iş hayatına katılım payının artması, tüketim alışkanlıkları ve tüketici beklentilerinin değişime uğraması, tüketim merkezlerinde self servis yöntemlerini geliştirmekte ve tüketiciye doğrudan satış yapan hipermarket, süpermarket ve market zincirlerinin tüm ülke sathına yayılmasını teşvik etmektedir. Bu sırada söz konusu perakende satış sistemleri porsiyon tarzı ambalajın gelişim ve kullanımına destek vermektedir. Keza tüketiciler, geniş pazarlama alanına sahip marketlerde çok daha fazla çeşit, ucuz ama kaliteli ve güvenilir ürün, fiyat ve kalite dengesi bulma imkanları elde etmektedir. Bunun dışında müşteri hizmeti, satış noktasında yapılan promosyonlar, özel indirimler, bedava ürün kuponları gibi faktörler müşteriyi tercihen marketten alışveriş yapmaya yönlendirmektedir. Kısaca zincir mağazacılık ve alışveriş merkezleri raftan satış düzenini ve buna bağlı olarak da ambalajlı ürün talebini beslemektedir.

6.2. Ambalaj Sektöründe Yasal Düzenlemeler

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince ambalajlı ürünleri piyasaya süren firmalar kullanmış oldukları ambalajların geri kazanılmasından sorumludur. Başta AB ülkeleri olmak üzere birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de tüm atıklar üretici sorumluluğu ilkesi çerçevesinde geri kazanılmaktadır. Burada kastedilen ambalajlı ürünleri piyasaya süren firmalardır. Ambalaj Üreticileri, Tedarikçiler ve Piyasaya Süren Firmalar her yıl Şubat ayı sonuna kadar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atık Ambalaj Yazılım Programı üzerinden bir önceki yıla ait bildirimlerini yaparlar. Piyasaya süren firmaların geri kazanmakla yükümlü olduğu miktarlar 2018 yılında Cam, Metal, Plastik, Kağıt/Karton (her bir malzeme için ayrı ayrı) % 54; Ahşap içinse % 11'dir.

Gıda ile temas eden maddelerin üretimi ve dağıtımı ile ilgili yasal düzenlemeler Gıda ile Temas eden Madde ve Malzemeler Yönetmeliğinde açıklanmaktadır. Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzeme Üreten İşletmelerin Kayıt İşlemleri ile İyi Üretim Uygulamalarına Dair Yönetmelik de yayınlanarak ilgili yönetmeliğin yayımından önce faaliyet gösteren gıda ile temas eden madde ve malzeme üreten işletmeler, en geç 31/12/2013 tarihine kadar bu Yönetmelikteki kayıt belgesi ile mevcut belgelerini değiştirmişlerdir. Ambalaj sektöründe iyi üretim ve hijyen konusu her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. TSE tarafından hazırlanan tst EN 15593 Ambalajlama Gıda Maddeleri İçin Kullanılan Ambalajların Hijyen Yönetimi – Gereklilikleri, İngiliz kuruluş BRC/IOP Ambalaj ve Ambalaj Materyalleri için Küresel Standart, Amerikan kuruluş AIB tarafından hazırlanan Gıda ile Temas eden Ambalaj Üretimi ve Tesisleri için Uluslararası Standartlar, PAS 223:2011 Gıda Ambalajı Üretimi ve Gıda Güvenliği için Ön Gereksinim Programları ve ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi gibi birçok standart kullanılmaktadır. ASD ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı iş birliği ile ilgili tüm bu standartları tek

çatı altında toplamayı amaçlayan, Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzeme Üreten İş Yerleri için Hijyen Esasları ve İyi Uygulama Kılavuzu yayınlanmıştır.

Tehlikeli maddelerin; insan sağlığı ve diğer canlı varlıklar ile çevreye zarar vermeden güvenli ve düzenli bir şekilde kamuya açık karayoluyla taşınmasını sağlamak amacıyla yayınlanmış olan düzenleme Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik (ADR) de son dönemde ambalaj sektörümüzün gündeminde olan bir diğer önemli yasal düzenlemedir.

6.3. Küresel Ambalaj Sektörünün Boyutları

Küresel ambalaj endüstrisinin 2018 yılında 974,5 milyar dolarlık bir ciroya ulaştığı ve 2020'de ise 997 milyar USD olacağı tahmin edilmektedir (Kaynak: Pira International). Özellikle gelişmekte olan bölge ekonomilerinin de katkısıyla, yıllık ortalama büyümenin yaklaşık % 3 civarında olacağı öngörülmektedir. Söz konusu büyüme daha çok kâğıt/karton/oluklu mukavva ve sert (rijit) plastik ambalaj sektörlerinde yaşanırken; 2018 yılı verilerine göre en büyük ambalaj tüketicisi 140 milyar USD ve %3'lük büyüme oranı ile ABD'dir. İkinci sırada 100 milyar USD ciroyla yer alan Çin'in büyüme oranı %10'dur ve kısa bir süre sonra ABD'yi geçerek, dünyadaki en büyük ambalaj tüketicisi olacaktır.

Ambalaj sektörünün daraldığı ülke ve bölgelerin ABD, Kanada ve Batı Avrupa olduğu görülmektedir. Gelişen ülkeler ise Çin, Hindistan, Endonezya, Meksika, Nijerya ve Türkiye'dir.

Türkiye, 20 milyar USD büyüklük ile Avrupa ve Avrasya'da 6. sırada; Dünyada ise 16. sırada yer almaktadır. Sektör cirosu olarak bize yakın ülkeler ise nüfus avantajına sahip olanlar; Hindistan, Brezilya ve Rusya Federasyonu'dur.

Kâğıt/karton/oluklu mukavva toplam pazarı, 2018 yılında toplam 301 milyar dolarlık bir büyüklükle, ve %31'lik payla, küresel ambalaj sektörünün çoğunluğunu oluşturmaktadır.

İkinci büyük segmenti oluşturan sert (rijit) plastik ambalaj sektörü ise, 2018 yılı itibarıyla %23'lük bir pazar payına veya 248 milyar dolarlık bir büyüklüğe sahiptir. Sert plastik ambalaj endüstrisi %6,6 büyüme oranı ile ambalaj sektörünün en hızlı büyüyen dalıdır.

2018 yılında 215 milyar dolar olan fleksibil (esnek) plastik ambalaj alt sektörü, % 22 oranla, üçüncü sırada yer almaktadır. Küresel metal ambalaj endüstrisi 2018 yılında %13'lük bir pazar payına ve 126 milyar dolarlık büyüklüğe sahiptir. Cam ambalaj segmentinin de toplam küresel ambalaj endüstrisi içerisindeki %7 oranla, 68 milyar USD payı vardır.

6.4. Türkiye'de Ambalaj Sektörü

Türkiye'de çeşitli tarım ve gıda ürünleri ile diğer gıda dışı ürünlerin pazarlanmasında ambalaj önemli bir yer tutmaktadır. Son yıllarda ambalaj sektörünün müşterisi konumunda bulunan sektörlerde yaşanan büyüme ile birlikte ambalaj sanayisindeki gelişmeler, kalite artırma çalışmaları, kullanılan ana ve yardımcı hammaddelerde çevreye uyum önlemleri dünya pazarlarında olduğu gibi Türkiye'de de devam etmektedir. Ülkemizde şehirleşme oranındaki artış, ortalama ömürün uzaması, kadın nüfusunun iş hayatına katılımının artması, tüketim alışkanlıklarının ve tüketim beklentilerinin değişime uğraması tüketim merkezlerinde self servis yöntemlerini geliştirmekte ve ambalajlı ürünleri tüketiciye doğrudan satış yapan hipermarket, süpermarket ve market zincirlerinin tüm ülke çapında yayılmasını teşvik etmektedir.

Ambalaj malzemesi kullanan sektörler; tarım ve gıda (et ve süt ürünleri, şekerleme, çikolata, unlu mamuller, yağ ürünleri, meşrubat, kuru gıda vb.) ile gıda dışı (sabun, kozmetik, hijyen ve kâğıt ürünleri, ilaç ve sağlık ürünleri, sanayi ürünleri vb.) olarak sayılabilir. Gıda sektörüne yönelik ambalajlar, sektörün yaklaşık %50'si büyüklüğündedir.

Türkiye'de ambalaj malzemesi üreten çoğunluğu küçük ve orta ölçekli olmak üzere yaklaşık 5 bin firma bulunmaktadır. Ambalaj firmaları, genel olarak, imalat sanayilerine oldukça yakında kurulmaktadır; ancak en yoğun bulundukları bölge sırasıyla İstanbul, İzmir ve Manisa'dır.

Sarten Ambalaj'ın yemeklik yağ ambalajı ile başlayan üretim faaliyeti, zaman içinde konserve, madeni yağ, aerosol, boya, zirai mücadele, kavanoz kapağı, kolay açılır kapak, plastik şişirme, plastik enjeksiyon ve pet şişirme ambalaj kapları üretimi ile geniş bir müşteri ve pazar potansiyeline ulaşmıştır.

Sarten, Türkiye'de gıda ve madeni yağ sektöründe önde gelen şirketler olan müşterilerinin önemli bir kısmının ya tek ya da en büyük tedarikçisi konumundadır. Firma'nın ayrıca doğrudan ihracat yaptığı önemli yurtdışı müşterileri de bulunmaktadır.

6.5. Türkiye Ambalaj Sektörünün Boyutları

Ambalaj sektörü temel olarak stoğa üretim yapmamaktadır. Üretim siparişlere bağlı olarak yapılmaktadır. Dolayısıyla üretim - tüketim aynı kabul edilebilir.

Diğer yandan üretim rakamları maalesef ülkemizde yaşanan istatistik veri eksikliği nedeni ile, yaklaşık bir yıl kadar gecikmeli olarak, sektör ihtisas derneklerinin çalışmaları ve çeşitli kaynaklardan derlenerek elde edilmekte; ara dönemler ise bazı varsayımlara bağlı ekstrapolasyonlarla hesaplanmaktadır.

2008-2009 yıllarında dünyada yaşanan finansal krizin etkilerini diğer pek çok sektöre göre hafif atlatan Türkiye Ambalaj Sektörü, 2008 yılında pozisyonunu korumuş, 2009 yılını ufak bir küçülme ile kapatarak 2010 yılında hızlı bir toparlanma içerisine girmiş ve üretim miktarını yaklaşık %18 arttırmıştır.

Sektörümüzün 2013 yılı büyüklüğü üretim miktarı olarak 6,9 milyon ton ve toplam ciro olarak 16,2 milyar dolar; 2014 yılı büyüklüğü üretim miktarı olarak 7,3 milyon ton ve 17 milyar dolar; 2015 yılı büyüklüğü ise üretim miktarı olarak 7,8 milyon ton ve 16 milyar dolar; 2016 yılı büyüklüğü 8,2 milyon ton ve 18 milyar dolar olarak hesaplanmıştır.

Türkiye Ambalaj Sanayi 2017'de üretim miktarını %10,7 artırarak 9.076.450 tona çıkarmıştır. Sektörün cirosu %12,1 artarak yaklaşık 20 milyar dolara yükselmiştir. 2017 yılında 20 milyar dolarlık ambalaj üretimi aslında en az 350 milyar dolar civarındaki bir ekonomiyi mümkün kılmaktadır. 2018 yılında bu tahminin 400 milyar dolar olması beklenmektedir.

6.6. Geleceğe Yönelik Beklentiler

Ambalaj, WPO - World Packaging Organization (Dünya Ambalaj Örgütü) tarafından sanayi olarak gelişmiş toplumlarda bir refah göstergesi olarak belirtilmektedir ve buna göre ambalajlı ürün sayısı ve miktarındaki artış o ülkedeki sınai üretimde niteliksel ve niceliksel bir artışa da işaret etmektedir.

Dünya nüfusu 2016 yılında 7,5 milyara ulaşmıştır (BM, Ekim 2017). Kişi başına ambalaj tüketimi bir yaşam standardı göstergesidir. Kişi başı ambalaj tüketimi dünya ortalaması 2016 yılı için 110 \$/kişi seviyesinde hesaplanabilmektedir. Kişi başı ambalaj tüketimi 350-400 \$ olan Kuzey Amerika/Kanada, 250-300 \$ olan Batı Avrupa ve 550 \$ olan Japonya ile kıyaslandığında alınacak çok yol olduğu görülebilecektir. 2016 yılında Türkiye'de ambalaj tüketimi yaklaşık 221 \$/kişi (Nüfus: 80 milyon) olarak hesaplanırken, 2017 yılında ise yaklaşık 245 \$/kişi (Nüfus: 81 milyon) seviyesindedir. Plastik ambalaj tüketimi 159,9 \$/kişi ile ilk sırada yer alırken, oluklu mukavva 38,7 \$/kişi, metal ambalaj 21,5 \$/kişi, karton ambalaj 11,1 \$/kişi, cam ambalaj 9 \$/kişi, ahşap ambalaj 3,3 \$/kişi ve kağıt ambalaj 1,4 \$/kişi olarak hesaplanmaktadır (2017).

Türkiye'nin gelişmiş ülkelere göre daha düşük tüketim seviyesine sahip olmasını Türkiye'deki ambalaj sanayinin teknolojik gelişmişlik seviyesi dikkate alındığında esas olarak ambalaj sanayindeki kapasite yetersizliğinden ya da teknoloji eksikliğinden değil; imalat sanayindeki çeşitlenmeden kaynaklandığı görülecektir. Türkiye Ambalaj Sanayi donanım olarak gelişmiş ülkeleri aratmadığı bir yana bazı AB ülkelerinden çok daha yeni donanıma sahiptir. İthal yolu ile piyasaya sürülen yeni ihtiyaç ürünleri Türkiye'de üretilmeye başlandıkça "yaşam standart göstergesi" de yükselecektir. Çünkü Türkiye Ambalaj Sektörü gerek yapısal gerekse teknolojik açıdan yerli imalat sanayinin gereksinimlerini karşılayabilecek yeterlilikte olmasına karşın bugün ithal edilen ihtiyaç maddeleri kendi ambalajları ile gelmektedirler. Yeni ürünler Türkiye'de üretilmeye başlandıkça onların ambalajları da Türkiye'de üretilcek ve piyasa hacmi buna bağlı olarak gelişecektir. Ambalaj Sektörümüz normal bir gelişme sürecinde olacağını düşündüğümüz bu gelişmeyi gerek iç piyasada gerekse uluslararası piyasalarda göğüsleyecek kapasitelere ve birikimlere sahiptir. İç piyasada faaliyet gösteren lider kuruluşların yanı sıra, yurtdışında üretim tesisleri olan firmalarımız vardır.

Yoğun rekabetlerin yaşandığı pazarlarda ambalaj markalara, ürünlere değer katmakta ve ambalajlı ürünler küresel iş yapma sürecinin de en önemli unsurlarından birisi haline gelmektedir.

Refah seviyesi ve sanayideki gelişmişliğin bir göstergesi olan kişi başı ambalaj tüketimi, orta sınıfın güçlenmesi, şehirlere göçün artması, kadınların iş yaşamına daha fazla katılması ve organize perakendenin yaygınlaşmasıyla ülkemizde de hızla artmaktadır. Geleneksel aile yapısının yerini çekirdek ailelere bırakması ve bireysel yaşama ilginin artması ise tüketim alışkanlıklarını değiştirerek; daha küçük konutlarda yaşayan günümüz insanının daha küçük porsiyonlarda ambalajlı ürün talep etmesi de çeşitliliği artırmaktadır.

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 100. yılı olan 2023 yılında Türkiye Ambalaj Sektörünün pazar büyüklüğünü 18 milyar dolardan 30 milyar dolara; kişi başı tüketimi 205 dolardan 300 doların üzerine; ihracatını ise 4,14 milyar dolardan 10 milyar dolara çıkarmayı hedefleniyor.

7. FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

Finansal tabloların bağımsız denetimini gerçekleştiren kuruluşların unvanları, bağımsız denetçi görüşleri ve bağımsız denetim kuruluşunun/sorumlu ortak baş denetçinin değişmiş olması halinde bu değişimin nedenleri hakkında bilgi:

Denetim Dönemi	Bağımsız Denetim Kurumu	Bağımsız Görüşü	Sorumlu Ortak Baş Denetçi
01.01.2016 - 31.12.2016	Başaran Nas Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.	Olumlu	Burak Özpoyraz
01.01.2017- 31.12.2017	PWC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.	Olumlu	Burak Özpoyraz
01.01.2018- 31.12.2018	PWC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.	Olumlu	Çağlar Sürücü

Hesap dönemi içinde özel denetime ve kamu denetimine tabi olmamıştır.

Şirketin mevcut olan iç kontrol sistemi ve iç denetim faaliyetleri aşağıda yapılan çalışma çerçevesinde "Kurumsal Yönetim Alanı" faslında yeniden yapılandırılmaya başlanmıştır.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2018 VE 2017 TARİHLERİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1. Konsolide Finansal Durum Tabloları

7.1.1. Varlıklar

VARLIKLAR	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Dönen Varlıklar		
Nakit ve Nakit Benzerleri	17.311.458	15.026.607
Ticari Alacaklar	706.953.312	521.615.703
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar	24.963.819	15.821.784
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	681.989.493	505.793.919
Diğer Alacaklar	7.893.075	2.287.833
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	7.893.075	2.287.833
Stoklar	298.246.990	202.079.715
Peşin Ödenmiş Giderler	49.538.484	22.953.859
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	-	283.642
Diğer Dönen Varlıklar	27.929.194	1.041.587
Toplam Dönen Varlıklar	1.107.872.513	765.288.946
Duran Varlıklar		
Finansal Yatırımlar	1.918	1.918
Ticari Alacaklar	3.269.321	8.883.490
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar	3.269.321	8.883.490
Diğer Alacaklar	38.370	38.370
- İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar	38.370	38.370
Maddi Duran Varlıklar	361.706.437	324.941.767
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	2.318.635	2.574.896
- Şerefiye	312.754	312.754
- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	2.005.881	2.262.142
Peşin Ödenmiş Giderler	124.938	633.147
Ertelenmiş Vergi Varlığı	16.990.271	10.134.187
Diğer Duran Varlıklar	10.000	10.000
Toplam Duran Varlıklar	384.459.890	347.217.775
TOPLAM VARLIKLAR	1.492.332.403	1.112.506.721

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla sona eren döneme ait konsolide finansal tablolar, 8 Mart 2019 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla onaylanmıştır.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

31 ARALIK 2018 VE 2017 TARİHLERİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOLARI

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.2. Kaynaklar

KAYNAKLAR	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Kısa Vadeli Yükümlülükler		
Kısa Vadeli Borçlanmalar	90.849.450	18.062.000
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadeli Kısımları	260.438.625	115.591.047
Diğer Finansal Yükümlülükler	5.001.091	-
Ticari Borçlar	514.197.845	461.682.596
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlar	11.918.582	30.099.581
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar	502.279.263	431.583.015
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	10.752.619	12.877.591
Diğer Borçlar	688.679	1.714.862
- İlişkili Taraflara Diğer Borçlar	-	546.274
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	688.679	1.168.588
Ertelenmiş Gelirler	22.707.294	20.963.945
Kısa Vadeli Karşılıklar	12.176.740	5.827.956
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	14.724.187	4.080.717
Toplam Kısa Vadeli Yükümlülükler	931.536.530	640.800.714
Uzun Vadeli Yükümlülükler		
Uzun Vadeli Borçlanmalar	239.515.083	194.252.578
Diğer Borçlar	-	607.885
- İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar	-	607.885
Uzun Vadeli Karşılıklar	15.553.487	11.068.351
Toplam Uzun Vadeli Yükümlülükler	255.068.570	205.928.814
Toplam Yükümlülükler	1.186.605.100	846.729.528
ÖZKAYNAKLAR		
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	305.727.303	265.777.193
Ödenmiş Sermaye	105.300.000	105.300.000
Sermaye Düzeltme Farkları	(41.536.886)	(41.536.886)
Paylara İlişkin Primler	49.895.489	49.895.489
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler	18.864.790	23.959.515
- Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları	18.864.790	23.959.515
- Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları	34.232.536	34.232.536
- Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları	(15.367.746)	(10.273.021)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler	736.471	553.054
- Yabancı Para Çevrim Farkları	736.471	553.054
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	13.062.354	10.264.782
Geçmiş Yıllar Karları	99.557.964	57.051.092
Net Dönem Karı	59.847.121	60.290.147
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	-	-
Toplam Özkaynaklar	305.727.303	265.777.193
TOPLAM KAYNAKLAR	1.492.332.403	1.112.506.721

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 VE 2017 HESAP DÖNEMLERİNE AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOLARI

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.3. Gelir Tablosu

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Hasılat	1.623.641.236	1.114.209.631
Satışların Maliyeti (-)	(1.307.152.703)	(930.269.351)
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kar	316.488.533	183.940.280
Genel Yönetim Giderleri	(56.614.433)	(46.426.641)
Pazarlama Giderleri (-)	(29.913.905)	(21.842.953)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	252.240.829	108.417.877
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	(303.194.913)	(104.771.158)
Esas Faaliyet Karı	179.006.111	119.317.405
Yatırım Faaliyetlerinden Gelirler	1.135.517	2.495.803
Finansman Geliri (Gideri) Öncesi Faaliyet Karı	180.141.628	121.813.208
Finansman Gelirleri	368.570	156.613
Finansman Giderleri (-)	(113.608.358)	(63.855.937)
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Karı	66.901.840	58.113.884
Sürdürülen Faaliyetler Vergi (Gideri) Geliri	(7.054.719)	2.176.263
- Dönem Vergi (Gideri)	(11.653.555)	(1.906.995)
- Ertelenmiş Vergi Geliri	4.598.836	4.083.258
Dönem Karı	59.847.121	60.290.147
Dönem Karının Dağılımı		
Kontrol Gücü Olmayan Paylar	-	-
- Ana Ortaklık Payları	59.847.121	60.290.147
Pay Başına Kazanç	0,5683	0,5726

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.**1 OCAK - 31 ARALIK 2018 VE 2017 HESAP DÖNEMLERİNE AİT
DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOLARI**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Dönem Karı	59.847.121	60.290.147
Diğer Kapsamlı Gelirler (Giderler)		
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacaklar	(5.094.725)	(6.959.155)
Maddi Duran Varlıklar Yeniden Değerleme Artışları (Azalışları)	-	-
Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kayıpları	(6.368.406)	(8.698.944)
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Diğer Kapsamlı Gelire İlişkin Vergiler	1.273.681	1.739.789
Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacaklar	183.417	473.468
Yabancı Para Çevrim Farkları	183.417	473.468
Diğer Kapsamlı Gelir (Gider)	(4.911.308)	(6.485.687)
Toplam Kapsamlı Gelir (Gider)	54.935.813	53.804.460
Toplam Kapsamlı Gelirin Dağılımı		
- Kontrol Gücü Olmayan Paylar	-	-
- Ana Ortaklık Payları	54.935.813	53.804.460
Pay Başına Kazanç	1,0894	1,1205

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 VE 2017 HESAP DÖNEMLERİNE AİT ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.4. Öz kaynak Değişim Tablosu

					Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler	Kar veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler	Birikmiş Karlar					
	Ödenmiş Sermaye	Paylara İlişkin Primler (İskontolar)	Sermaye Düzeltilme Farkları	Karşılıklı İştirak Sermaye Düzeltilmesi (-)	Yeniden Değerleme ve Ölçüm Kazançları	Yabancı Para Çevrim Farkları	Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Geçmiş Yıllar Karları veya Zararları	Net Dönem Karı veya Zararı	Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar	Kontrol Gücü Olmayan Paylar	Toplam Özkaynaklar
1 Ocak 2017 itibarıyla bakiye	105.271.967	46.326.694	(41.536.886)	-	30.918.670	79.586	8.300.050	22.593.989	45.036.109	216.990.179	-	216.990.179
Sermaye artırımı	28.033	-	-	-	-	-	-	-	-	28.033	-	28.033
Hisse satışı	-	3.568.795	-	-	-	-	-	-	-	3.568.795	-	3.568.795
Transfer	-	-	-	-	-	-	1.964.732	43.071.377	(45.036.109)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	(6.959.155)	473.468	-	-	60.290.147	53.804.460	-	53.804.460
Dağıtılan temettü	-	-	-	-	-	-	-	(8.614.274)	-	(8.614.274)	-	(8.614.274)
31 Aralık 2017 itibarıyla bakiye	105.300.000	49.895.489	(41.536.886)	-	23.959.515	553.054	10.264.782	57.051.092	60.290.147	265.777.193	-	265.777.193
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiye	105.300.000	49.895.489	(41.536.886)	-	23.959.515	553.054	10.264.782	57.051.092	60.290.147	265.777.193	-	265.777.193
Muhasebe planındaki değişikliklere ilişkin düzeltmeler -TFRS 9 (Not 2.2)	-	-	-	-	-	-	-	(3.487.190)	-	(3.487.190)	-	(3.487.190)
Sermaye artırımı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hisse satışı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Transfer	-	-	-	-	-	-	2.797.572	57.492.575	(60.290.147)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	(5.094.725)	183.417	-	-	59.847.121	54.935.813	-	54.935.813
Dağıtılan temettü	-	-	-	-	-	-	-	(11.498.513)	-	(11.498.513)	-	(11.498.513)
31 Aralık 2018 itibarıyla bakiye	105.300.000	49.895.489	(41.536.886)	-	18.864.790	736.471	13.062.354	99.557.964	59.847.121	305.727.303	-	305.727.303

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 VE 2017 HESAP DÖNEMLERİNE AİT NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.5. Nakit Akış Tabloları

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
A. İŞLETME FAALİYETLERİNDEN NAKİT AKIŞLARI	(40.560.684)	71.143.448
Dönem karı	59.847.121	60.290.147
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler	222.380.320	56.377.260
Amortisman ve İtfa Gideri İle İlgili Düzeltmeler	45.577.870	34.893.028
Değer Düşüklüğü İle İlgili Düzeltmeler	17.025.639	1.359.190
- Alacaklarda Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler	5.055.908	3.839.747
- Stok Değer Düşüklüğü ile İlgili Düzeltmeler	11.969.731	(2.480.557)
Karşılıklar İle İlgili Düzeltmeler	10.468.894	4.687.105
- Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar ile İlgili Düzeltmeler	10.468.894	4.687.105
Gerçeğe Uygun Değer Kazançları İle İlgili Düzeltmeler	5.001.091	-
- Türev Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değer Kazançları ile İlgili Düzeltmeler	5.001.091	-
Faiz (Gelirleri) ve Giderleri İle İlgili Düzeltmeler	56.842.290	9.484.557
- Faiz Gelirleri ile İlgili Düzeltmeler	(368.570)	(156.613)
- Faiz Giderleri ile İlgili Düzeltmeler	58.107.888	30.614.884
- Vadeli Alımlardan Kaynaklanan Ertelenmiş Finansman Gideri	(2.084.809)	6.408.263
- Vadeli Satışlardan Kaynaklanan Kazanılmamış Finansman Geliri	1.187.781	(27.381.977)
Gerçekleşmemiş Yabancı Para Çevrim Farkları İle İlgili Düzeltmeler	81.545.334	10.625.446
Vergi (Geliri) Gideri İle İlgili Düzeltmeler	7.054.719	(2.176.263)
Maddi Duran Varlıkların Elden Çıkarılmasından Kaynaklanan Kazançlar ile İlgili Düzeltmeler	(1.135.517)	(2.495.803)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler	(293.916.319)	(29.265.486)
Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış) ile İlgili Düzeltmeler	(190.437.885)	(68.020.975)
- İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış)	(9.142.035)	(1.650.892)
- İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklardaki Azalış (Artış)	(181.295.850)	(66.370.083)
Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Artış ile İlgili Düzeltmeler	(5.605.242)	(348.186)
- İlişkili Olmayan Taraflardan Faaliyetlerle İlgili Diğer Alacaklardaki Artış	(5.605.242)	(348.186)
Stoklardaki Artışlar İle İlgili Düzeltmeler	(108.137.006)	(53.305.520)
Peşin Ödenmiş Giderlerdeki Azalış (Artış)	(26.076.416)	4.459.498
Ticari Borçlardaki Artış (Azalış) ile İlgili Düzeltmeler	54.600.058	74.622.901
- İlişkili Taraflara Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)	(18.180.999)	(674.746)
- İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlardaki Artış (Azalış)	72.781.057	75.297.647
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlardaki Artış (Azalış)	(2.124.972)	2.988.189
Faaliyetler ile İlgili Diğer Borçlardaki Azalış ile İlgili Düzeltmeler	(1.634.068)	(206.516)
- İlişkili Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Artış (Azalış)	(546.274)	83.820
- İlişkili Olmayan Taraflara Faaliyetlerle İlgili Diğer Borçlardaki Azalış	(1.087.794)	(290.336)
Ertelenmiş Gelirlerdeki Artış (Azalış)	1.743.349	6.942.000
İşletme Sermayesinde Gerçekleşen Diğer Azalış ile İlgili Düzeltmeler	(16.244.137)	3.603.123
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Varlıklardaki Artış	(26.887.607)	(481.388)
- Faaliyetlerle İlgili Diğer Yükümlülüklerdeki Artış (Azalış)	10.643.470	4.084.511

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 VE 2017 HESAP DÖNEMLERİNE AİT NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları	(11.688.878)	87.401.921
Ödenen Temettüpler	(11.498.513)	(8.614.274)
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Karşılıklar Kapsamında Yapılan Ödemeler	(6.003.380)	(5.621.939)
Vergi İadeleri (Ödemeleri)	(11.369.913)	(2.022.260)
	1 Ocak - 31 Aralık 2018	1 Ocak - 31 Aralık 2017
B. YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI	(77.485.866)	(92.680.292)
Maddi Duran Varlıkların Satışından Kaynaklanan Nakit Girişleri	1.673.958	3.551.618
Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıkların Alımından Kaynaklanan Nakit Çıkışları	(79.159.824)	(96.231.910)
C. FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI	120.115.757	31.081.574
Borçlanmadan Kaynaklanan Nakit Girişleri	336.585.831	385.987.573
Borç Ödemelerine İlişkin Nakit Çıkışları	(166.182.969)	(350.815.287)
Ödenen Faiz	(50.623.448)	(35.226.313)
Alınan Faiz	336.343	27.538.773
Pay ve Diğer Özkaynağa Dayalı Araçların İhracından Kaynaklanan Nakit Girişleri	-	3.596.828
YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ ETKİSİNDEN ÖNCE NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET AZALIŞ (A+B+C)	2.069.207	9.544.730
D. YABANCI PARA ÇEVİRİM FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	183.417	(271.559)
NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNDEKİ NET ARTIŞ/(AZALIŞ) (A+B+C+D)	2.252.624	9.273.171
E. DÖNEM BAŞI NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	15.025.976	5.752.805
DÖNEM SONU NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (A+B+C+D+E)	17.278.600	15.025.976

**1 OCAK - 31 ARALIK 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

7.1.6. Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Notlar

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

a) Sermaye Riski Yönetimi

Grup sermaye yönetiminde bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karlılığını artırmayı hedeflemektedir. Grup'un sermaye yapısı Dipnot 6 ve 7'de açıklanan kredileri de içeren borçlar, Dipnot 4'te açıklanan nakit ve nakit benzerleri ve Dipnot 18'de açıklanan sırasıyla çıkarılmış sermaye, sermaye yedekleri, kar yedekleri ve geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler Şirket Yönetimi tarafından değerlendirilir. Şirket Yönetimi değerlendirmelerine dayanarak sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar temettü ödemeleri ve yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

Grup sermayeyi borç/toplam özkaynak oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özkaynağa bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (finansal durum tablosunda gösterildiği gibi finansal borçlar ve yükümlülükleri, finansal kiralama ve ticari borçları içerir) düşülmesiyle hesaplanır.

31 Aralık 2018 ve 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla net borç/toplam özkaynak oranı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Finansal ve ticari borçlar	1.110.002.094	789.588.221
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	(17.311.458)	(15.026.607)
Net borç	1.092.690.636	774.561.614
Toplam özkaynak	305.727.303	265.777.193
Net borç/özkaynak oranı	%357	%291

Grup'un genel stratejisinde önceki dönemden bir farklılık göstermemektedir.

b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetlerinden dolayı, borç ve sermaye piyasası fiyatlarındaki, döviz kurları ile faiz oranlarındaki değişimlerin etkileri dahil çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup'un toptan risk yönetim programı, mali piyasaların öngörülemezliğine odaklanmakta olup, Grup'un mali performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerin en aza indirgenmesini amaçlamıştır.

b.1) Kredi Riski Yönetimi

Grup, nakit ve nakit benzerleri değerler, bankalarda ve finansal kuruluşlarda tutulan mevduat, tahsil edilmemiş alacaklar ve taahhüt edilmiş işlemler dolayısıyla kredi riskine maruz kalmaktadır. Finansal varlıkları elinde bulundurmak karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini taşımaktadır. Grup'un tahsilat riski, esas olarak ticari alacaklarından doğmaktadır. Grup, müşterilerinden doğabilecek bu riski, alınan teminatlar ile sınırlayarak yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir. Ticari alacaklar, Grup politikaları ve prosedürleri dikkate alınarak değerlendirilmekte ve bu doğrultuda şüpheli alacak karşılığı ayrılmaktadır. Ticari alacaklar çeşitli sektör ve coğrafi alanlara dağılmış çok sayıda müşteriye kapsamaktadır. Müşterilerin ticari alacak bakiyeleri üzerinden sürekli olarak kredi değerlendirmeleri yapılmaktadır.

Bankalar için bağımsız derecelendirme kuruluşlarının vereceği değerlendirme derecelerine dikkat edilmektedir. Raporlama tarihi süresince hiçbir kredi limiti aşılmamıştır ve yönetim tarafların performanslarını yerine getirmemesinden dolayı bir zarar beklememektedir.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (Devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Nakit ve nakit benzeri kalemler	Türev araçlar
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar			
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf		
31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*) (A+B+C+D+E)	24.963.819	685.258.814	-	7.893.075	17.311.458	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	16.424.695	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	24.963.819	581.560.262	-	7.893.075	17.311.458	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı		2.330.486				
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	103.698.552	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	14.094.209	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	56.826.522	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(56.826.522)	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (Devamı)

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Nakit ve nakit benzeri kalemler	Türev araçlar
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar			
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf		
31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*) (A+B+C+D+E)	15.821.784	514.677.409	-	2.287.833	15.026.607	-
- Azami riskin teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	24.585.037	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	15.821.784	437.671.401	-	2.287.833	15.026.607	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	8.365.177	-	-	-	-
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	77.006.008	-	-	-	-
- Teminat, vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	16.219.860	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	47.299.858	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(47.299.858)	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Finansal durum tablosu dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.1) Kredi Riski Yönetimi (Devamı)

Grup'un müşterilerinden aldığı teminatların toplamı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Teminat mektupları	756.090	730.000
Teminat çek, senet ve ipotekleri	53.123.835	46.877.225
	53.879.925	47.607.225

Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
Vadesi üzerinden 0-3 ay geçmiş	67.561.392	48.130.125
Vadesi üzerinden 3-6 ay geçmiş	10.140.715	3.981.307
Vadesi üzerinden 6 ay-1 yıl geçmiş	25.996.445	24.894.576
Toplam vadesi geçen alacaklar	103.698.552	77.006.008
Teminat vs. ile güvence altına alınmış kısmı (-)	(14.094.209)	(16.219.860)

b.2) Likidite Risk Yönetimi

Grup, nakit akımlarını düzenli olarak takip ederek finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak likidite riskini yönetir.

İhtiyatlı likidite riski yönetimi yeterli ölçüde nakit tutmayı yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

Likidite riski tabloları

Aşağıdaki tablo, Grup'un finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır.

Türev olmayan finansal yükümlülükler	Defter değeri	31 Aralık 2018				
		Sözleşme uyarınca nakit çıkışları toplamı (I+II+III+IV)	Üç aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Banka kredileri	537.573.966	544.660.060	106.475.896	187.692.319	238.669.674	11.822.171
Çıkarılan tahviller	53.229.192	50.000.000	-	50.000.000	-	-
Ticari borçlar	502.279.263	519.345.707	278.827.248	240.518.459	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	10.752.619	10.752.619	10.752.619	-	-	-
Ertelenmiş gelirler	22.707.294	22.707.294	22.707.294	-	-	-
Karşılıklar	27.730.227	27.730.227	12.176.740	-	15.553.487	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	14.724.187	14.724.187	14.724.187	-	-	-
Toplam yükümlülükler	1.168.996.748	1.189.920.094	445.663.984	478.210.778	254.223.161	11.822.171

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla türev finansal varlık ve yükümlülük bulunmamaktadır.

Türev olmayan finansal yükümlülükler	Defter değeri	31 Aralık 2017				
		Sözleşme uyarınca nakit çıkışları toplamı (I+II+III+IV)	Üç aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Banka kredileri	225.785.148	273.248.740	28.757.579	93.090.324	151.400.837	-
Çıkarılan tahviller	102.120.477	100.000.000	-	50.000.000	50.000.000	-
Ticari borçlar	431.583.015	434.237.244	259.283.834	174.953.410	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	12.877.591	12.877.591	12.877.591	-	-	-
Ertelenmiş gelirler	20.963.945	20.963.945	20.963.945	-	-	-
Karşılıklar	16.896.307	16.896.307	5.827.956	-	11.068.351	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	4.080.717	4.080.717	4.080.717	-	-	-
Toplam yükümlülükler	814.307.200	862.304.544	331.791.622	318.043.734	212.469.188	-

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla türev finansal varlık ve yükümlülük bulunmamaktadır.

b.3) Piyasa Riski Yönetimi

Faaliyetleri nedeniyle Grup, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Grup düzeyinde karşılaşılan piyasa riskleri, duyarlılık analizleri esasına göre ölçülmektedir. Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde ya da karşılaşılan riskleri ele alış yönteminde veya bu riskleri nasıl ölçtüğüne dair kullandığı yöntemde, önceki seneye göre bir değişiklik olmamıştır.

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup ve bağlı ortaklıkları faaliyet gösterdiği ülkelerin ekonomilerine göre geçerli fonksiyonel para birimleri dışında kalan para birimlerini yabancı para olarak kabul etmiştir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıkları ile parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin rapor tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018 Tarihi İtibarıyla Döviz Pozisyonu Tablosu			
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	404.246.419	49.052.439	21.039.058	2.910.504
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	3.678.531	347.189	192.177	104.251
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	407.924.950	49.399.628	21.231.235	3.014.755
5. Ticari alacaklar	6.329.388	-	1.049.998	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	6.329.388	-	1.049.998	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	414.254.338	49.399.628	22.281.233	3.014.755
10. Ticari borçlar	408.406.734	59.846.438	15.086.843	393.386
11. Finansal yükümlülükler	207.923.095	23.533.887	13.953.827	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	616.329.829	83.380.325	29.040.670	393.386
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	227.675.543	22.190.463	18.403.075	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	227.675.543	22.190.463	18.403.075	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	844.005.372	105.570.788	47.443.745	393.386
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	103.087.336	19.595.000	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	103.087.336	19.595.000	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para (yükümlülük)/varlık Pozisyonu (9-18+19)	(326.663.698)	(36.576.160)	(25.162.512)	2.621.369

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (Devamı)

31 Aralık 2017 Tarihi İtibarıyla Döviz Pozisyonu Tablosu				
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer
2. Ticari alacaklar	266.294.180	49.091.538	15.538.257	10.962.807
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	13.057.773	3.197.605	138.753	370.187
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
3. Diğer	-	-	-	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	279.351.953	52.289.143	15.677.010	11.332.994
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	-	-	-	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	279.351.953	52.289.143	15.677.010	11.332.994
10. Ticari borçlar	400.101.553	98.527.798	6.102.172	910.194
11. Finansal yükümlülükler	75.299.612	5.268.936	12.274.546	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	475.401.165	103.796.734	18.376.718	910.194
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	148.545.492	16.344.458	19.243.900	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	148.545.492	16.344.458	19.243.900	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	623.946.657	120.141.192	37.620.618	910.194
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(344.594.704)	(67.852.049)	(21.943.608)	10.422.800

Grup, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Diğer kurların etkisi önemsizdir.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve Avro kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, Grup yönetimi tarafından kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran Grup yönetiminin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece dönem sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yılsonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Pozitif değer, vergi öncesi kar/(zarar)'daki artışı ifade eder.

Kur riskine duyarlılık

	Kar/(Zarar)			
	31 Aralık 2018		31 Aralık 2017	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlendirilmesi halinde	(19.242.352)	19.242.352	(25.593.114)	25.593.114
Avro'nun TL karşısında %10 değerlendirilmesi halinde	(15.167.962)	15.167.962	(9.908.636)	9.908.636
Toplam	(34.410.314)	34.410.314	(35.501.750)	35.501.750

SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

1 OCAK - 31 ARALIK 2018 HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tüm tutarlar aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

b) Finansal Risk Faktörleri (Devamı)

Kur riskine duyarlılık (Devamı)

Duyarlılık analizi kapsamında açık yabancı cinsinden parasal kalemler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ("TCMB") tarafından ilan edilmiş dönem sonu kurlar kullanılarak çevrilmiştir. TCMB tarafından ilan edilmiş dönem sonu kurlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018	31 Aralık 2017
USD	5,2609	3,7719
EUR	6,0280	4,5155

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup'un 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla, faiz oranı riskine maruz kalacak herhangi bir finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır (31 Aralık 2017: Bulunmamaktadır).

Faiz oranı duyarlılığı

Grup'un faiz oranına duyarlı finansal araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2018			
	Değişken Faizli	Sabit Faizli	Faiz Riskine Maruz Kalmayan	Toplam
Finansal varlıklar	-	727.534.091	7.893.075	735.427.166
Nakit ve nakit benzerleri	-	17.311.458	-	17.311.458
Ticari alacaklar	-	685.258.814	-	685.258.814
İlişkili taraflardan alacaklar	-	24.963.819	-	24.963.819
Diğer alacaklar	-	-	7.893.075	7.893.075
Finansal yükümlülükler	537.597.400	567.403.603	5.001.091	1.110.002.094
Finansal borçlar	484.368.208	-	-	484.368.208
Çıkarılan tahviller	53.229.192	-	-	53.229.192
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	-	502.279.263	-	502.279.263
İlişkili taraflara borçlar	-	11.918.582	-	11.918.582
Finansal kiralama yükümlülüğü	-	53.205.758	-	53.205.758
Diğer finansal yükümlülükler	-	-	5.001.091	5.001.091
	31 Aralık 2017			
	Değişken Faizli	Sabit Faizli	Faiz Riskine Maruz Kalmayan	Toplam
Finansal varlıklar	-	545.525.800	2.287.833	547.813.633
Nakit ve nakit benzerleri	-	15.026.607	-	15.026.607
Ticari alacaklar	-	514.677.409	-	514.677.409
İlişkili taraflardan alacaklar	-	15.821.784	-	15.821.784
Diğer alacaklar	-	-	2.287.833	2.287.833
Finansal yükümlülükler	276.470.415	513.117.806	-	789.588.221
Finansal borçlar	174.349.938	-	-	174.349.938
Çıkarılan tahviller	102.120.477	-	-	102.120.477
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	-	431.583.015	-	431.583.015
İlişkili taraflara borçlar	-	30.099.581	-	30.099.581
Finansal kiralama yükümlülüğü	-	51.435.210	-	51.435.210

8. YÖNETİM KURULU ONAYI

Bu faaliyet raporu “Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik’e uygun olarak hazırlanmış ve Şirket Yönetim Kurulu tarafından 08.03.2019 tarihinde imzalanmıştır.

Yönetim Kurulu Başkanı

Mustafa Zeki Sarıbekir

**Yönetim Kurulu Başkan
Vekili**

Mustafa Yusuf Sarıbekir

**Yönetim Kurulu Başkan
Yardımcısı**

Zeren Sarıbekir Güzelbahar

Yönetim Kurulu Üyesi

Makoto Murase

Yönetim Kurulu Üyesi

Takeshi Hokari